

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jiřiny Jislové a soudkyň JUDr. Renaty Polákové a Mgr. Aleny Jedličkové ve věci

žalobce: **Martin Š.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Maxou
sídlem Petráská 1136/12, 110 00, Praha 1

proti
žalované: **Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**, IČO 47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00, Praha 8 – Karlín

o zaplacení částky 173 073 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 27. ledna 2021, č. j. 16 C 47/2019-210,

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky ve výši 173 073 Kč (nesprávně uvedeno 226 545 Kč) spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 131 277 Kč od 27. 1. 2017 do zaplacení a ve výši 9 % ročně z částky 41 796 Kč od 3. 9. 2018 do zaplacení (výrok I.) a uložil žalobci povinnost nahradit

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladimíra Kantorová.

žalované náklady řízení v částce 3 000 Kč (výrok II.) a nahradit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 8 na znalečném částku ve výši 13 480 Kč (výrok III.), obě uložené povinnosti se splatností do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky 173 073 Kč s přísl. jako plnění vyplývajícího z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla tov. zn. BMW 116 D, r. z. xxx, pojištěného u žalované, jehož řidička Terezie K. zavinila dne 12. 3. 2016 dopravní nehodu, při které byl žalobce těžce zraněn. Za toto byla jmenovaná odsouzena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 9. 2017, č. j. 2 T 322/2016-452. Žalobce se na nehodě spolupodílel, když v noci před nehodou po konzumaci alkoholu, která u něj byla následně zjištěna v míře 2,51 ‰, usnul v tramvaji a vzbudil se na konečné zastávce Nádraží Braník, kde přecházel ulici Modřanskou mimo přechod pro chodce a až téměř na protější straně vozovky ho srazilo uvedené vozidlo., srazilo ho vozidlo BMW, takže byl odhozen mimo komunikaci a ztratil vědomí. Řidička však tehdy jela nepovolenou rychlostí 70 km/h, nebrzdila, přestože měla dostatečný čas na zabránění střetu a nechala žalobce bez pomoci. Dle žalobce jeho spoluúčast představuje maximálně 30 %. Žalobce uplatnil u žalované bolestné v bodové výši 1412 bodů dle posudku MUDr. Matějů v 70% výši představující částku 261 600 Kč, z níž mu žalovaná mu uhradila 148 215 Kč, tedy žalobce požadoval doplacení 59 286 Kč. Žalovaná dále neuznala některé položky spojené s nehodou a dále s operací ze dne 30. 3. 2016 v celkovém rozsahu 345 bodů, tj. za 91 311 Kč, z čehož při zohlednění spoluzavinění žalobce v rozsahu 30 % vyplynulo, že žalobce požadoval doplacení 63 918 Kč. Podle posudku MUDr. Fargaše v posudku MUDr. Matějů chyběla položka za nosně-žaludeční sondu, z tohoto titulu žalobce požadoval doplatit 5 558 Kč. Konečně uvedl, že podle posudku MUDr. Fargaše byly bolesti v souvislosti s operací kolene ze dne 8. 2. 2017 ohodnoceny celkem 230,5 body, což při hodnotě bodu 275,89 Kč představuje 63 592,64 Kč, z nichž žalobce uplatňuje 70 %, tedy 44 514,85 Kč, žalovaná mu uhradila 8 276,50 Kč, žalobce proto požadoval doplacení 36 238 Kč. Dále žalobce požadoval úhradu nákladů spojených s péčí o zdraví z důvodu, že jeho stav v období od 8. 4. do 13. 9. 2016 vyžadoval péči ze strany rodičů v rozsahu 310,5 hodin při ceně sociálních služeb ve výši 130 Kč/hod. činí celkem 40 365 Kč, z čehož žalovaná uhradila jen polovinu, tedy do 70 % požaduje ještě doplatit 8 073 Kč. Ohledně částky 37 451 vzal žalobce žalobu zpět z důvodu, že žalovaná mu tuto částku doplatila dne 27. 3. 2021, přičemž řízení bylo o tuto částku zastaveno, žaloba byla následně rozšířena o 90 923 Kč jako bolestné vycházející ze znaleckého posudku MUDr. Kolaříka uvedl, a to za vlastní úraz při nehodě o 23 bodů vyšší, za operaci dne 30. 3. 2016 o 65 bodů vyšší a za operaci dne 8. 2. 2017 o 225 bodů vyšší, než původně uplatňoval žalobou oproti tomu, co uplatňoval žalobou, a to za zohlednění hodnoty bodu 264,67 Kč v roce 2016 a 275,89 Kč v roce 2017 a míry spoluzavinění žalobce 30 %.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby z důvodu, že žalobci vyplatila na bolestném dne 27. 1. 2017 částku 148 215 Kč a dne 30. 8. 2018 částku 18 864 Kč a na úhradu nákladů léčení dne 27. 1. 2017 částku 20 182,50 Kč. Při bodovém ohodnocení bolestného vycházela ze znaleckého posudku MUDr. Matouška, který je stanovil na 1 260 bodů, a přehodnotila spoluzavinění žalobce s ohledem na závěry trestního řízení na 40 %, proto mu vyplatila na bolestném dalších 33 415 Kč a na nákladech léčení 4 060 Kč. Neuznala položky hodnocené lékaři žalobce analogicky (infuze, intubace, katetr, sonda apod.), když tyto jsou již zahrnuty u jednotlivých poškození zdraví či operačních zákroků, které navíc byly nadhodnoceny, a jednalo se případně o drobné zásahy s odškodněním v řádu jednotek bodů. Podíl žalobce na nehodě shledala ve výši 40 %, když jeho stav odpovídal těžké opilosti, řidička jela zjištěnou rychlostí cca 53 km/h, místo nehody bylo přehledné a nehodě mohla zabránit jak její rychlejší reakce, tak reakce žalobce, kdyby nebyl opilý.
4. Soud prvního stupně vyšel z nesporných tvrzení účastníků o nehodě dne 12. 3. 2016, při níž byl žalobce nacházející se ve stavu silné opilosti vozidlem pojištěným u žalované vážně zraněn, pro uvedená zranění byl následně léčen a podstoupil několik operačních zákroků. Dále zjistil, že řidička předmětného vozidla, Terezie K., byla odsouzena za to, že dne 12. 3. 2016 přehlédla

žalobce přecházejícího přes Modřanskou ulici, který při tom utrpěl vícečetná poranění, byla zproštěna obžaloby pro neposkytnutí pomoci, podle znaleckého posudku z oboru dopravy se vozidlo se žalobcem střetlo v rychlosti cca 53 km/h, místo nehody bylo přehledné, oba účastníci se mohli pozorovat po dostatečně dlouhý časový úsek na to, aby mohli zabránit střetu, mírné překročení dovolené rychlosti se na průběhu nehodového děje ani na možnostech odvrácení nehody nijak nepodílelo, příčinou nehody nebyla rychlost jízdy, ale opožděná reakce řidičky a žalobce, který byl ve stavu těžké opilosti, mohl nehodu odvrátit, kdyby při přecházení mimo přechod pro chodce správně vyhodnotil možnost bezpečného přejetí. Trestní soud odhadl míru spoluúčasti žalobce jakožto poškozeného na 40 %. Žalobce byl v příčinné souvislosti s poraněními z uvedené dopravní nehody léčen od března 2016 až do března 2017, nejprve v rámci hospitalizace, poté ambulantně, a to pro vícečetná zranění včetně poranění mozku a poté zvláště pro poranění kolene. Znalkyně MUDr. Eva Matějů, Ph.D. ve svém posudku ze dne 3. 12. 2016 ohodnotila bolesti žalobce v souvislosti s úrazem dne 12. 3. 2016 a operací dne 30. 3. 2016 na celkem 1 412 bodů a vyúčtovala žalobci znalečné 1650 Kč. MUDr. Igor Fargaš ve svém posudku ze dne 7. 2. 2018 stanovil nemateriální újmy na zdraví v souvislosti s léčením žalobce v hodnotě 340,5 bodu. MUDr. Miloslav Matoušek ve znaleckém posudku ze dne 15. 3. 2019 ohodnotil bolesti žalobce v souvislosti s úrazem na celkem 1260 bodů. Znalec ustanovený soudem prvního stupně, MUDr. Vladimír Kolařík, provedl výpočet bodového hodnocení za bolest podle Metodiky NS (tj. Metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví vzaté občanskoprávním a obchodním kolegiem Nejvyššího soudu na vědomí pod sp. zn. Cpjn 14/2014) a bolestné žalobce ohodnotil na 2 020 bodů. Ohodnotil i položky, které žalovaná zpochybnila, tedy orotracheální intubaci po nehodě a při narkóze dne 8. 2. 2017, aplikaci léčiv do žíly obou horních končetin, zavedení nasogastrické sondy, zavedení močového katetru, laryngeální masky při operacích dne 30. 6. 2016 a 3. 5. 2017 a celkové anestézii při operacích dne 30. 3. 2016, 8. 2. 2017 a 3. 5. 2017, a to za analogického použití položek cizí těleso (v ústech, v hrtanu, v průdušnici, v jícnu, v močovém měchýři) a poranění povrchní žíly předloktí, s tím, že v metodice položky odpovídající narkóze při operaci, intubaci apod. nejsou uvedeny, nicméně se jedná o tělesa, která do těla anatomicky nepatří.

5. Právně soud prvního stupně posoudil zjištěný skutkový stav podle § 6 odst. 2 s § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., a dále podle § 2910, § 2927, § 2918 a § 2958 o. z., aplikoval na zjištěný skutkový stav platnou judikaturu Ústavního soudu (nález ze dne 2. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3122/15, podle níž nelze stanovení přiměřeného bolestného redukovat na bodový výpočet podle právně nezávazné metodiky, nýbrž je třeba vycházet z okolností dané věci a kriticky zhodnotit i to, k čemu dospěli ve svých výpočtech lékaři. Byť soud prvního stupně vycházel primárně ze znaleckého posudku MUDr. Kolaříka, posoudil položky znalcem ohodnocené za použití analogie za nesprávné, kdy položky opakovaná orotracheální intubaci žalobce, aplikace léčiv do žíly obou horních končetin, zavedení nasogastrické sondy, zavedení močového katetru, použití laryngeální masky při operacích a celkové anestézie při operacích označil za neadekvátně posouzené jako samostatně působící bolesti v míře srovnatelné s přítomností cizího tělesa v organismu poškozeného při nehodovém ději, kdy znalcem analogicky oceňované bolesti jsou kompenzované lékařskými postupy snižujícími bolestivost a takové lékařské postupy jsou pouze součástí léčení primárních zranění poškozeného, které nelze hodnotit zvláště a samostatně je odškodňovat, i když působí určité nepohodlí či riziko infekce, za situace, že v tomto konkrétním případě se svou náročností či bolestivostí nevymykaly z toho, co lze při nich obvykle očekávat. Dovodil, že odškodnění bolestí vytrpěných při jejich provádění je již zahrnuto v hodnocení bolestí spojených se zraněními žalobce, která byla příčinou, proč k tomuto léčení došlo. Tyto úkony představovaly celkem 415 bodů v roce 2016 a 305 bodů v roce 2017 a po jejich odečtení dospěl soud prvního stupně k závěru, že pro účely adekvátního odškodnění žalobce je třeba vycházet z 1 100 bodů za rok 2016 po 264,67 Kč a z 200 bodů za rok 2017 po 275,89 Kč a tedy z celkové hodnoty 330 000 Kč. Míru spoluúčasti žalobce jakožto poškozeného na způsobení nehody dovodil stejně jako trestní soud v rozsahu 40 %, kdy zohlednil znalecký závěr, že mírné překročení dovolené

rychlosti se na průběhu nehodového děje ani na možnostech odvrácení nehody nijak nepodílel, oba účastníci nehody se mohli navzájem vidět a měli dostatečný čas k reakci, žalobce přecházel vozovku mimo přechod a ve stavu těžké opilosti, která bránila přiměřené reakci na hrozbu střetu. Při uvedeném podílu pak dovedl, že peněžitá náhrada přiměřená podle zásad slušnosti k odčinění vytrpěné bolesti žalobce představuje částku 198 000 Kč jako 60 % z částky 330 000 Kč a 24 219 Kč za náklady na péči jako 60 % z nesporné částky 40 365 Kč a protože žalovaná žalobci již uhradila 200 494 Kč za bolestné a 24 338 Kč za péči, uzavřel, že tímto byly oprávněné nároky žalobce zcela uspokojeny a žalobce nemá právo na další doplatek z tohoto titulu. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 148 odst. 1 o. s. ř.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, ve kterém namítl, že soud prvního stupně postupoval v hrubém rozporu s Metodikou NS, když přesto, že i jím ustanovený znalec, MUDr. Kolařík shledal bolestné stejně jako znalec žalobce MUDr. Fargaš i za intubaci spojenou se zavedením umělé dýchací trubice, zavedením nasogastrické sondy, zavedení močového katetru a další podobné zákroky spojené s léčením a důvody, které jej k tomu vedly, vysvětlil i při svém výslechu, odmítl takové bolestné odškodnit s odkazem na to, že se jedná o součást léčení primárních zranění. Daný výklad označil rozporný s § 2959 OZ, když peněžitá náhrada má vyvažovat plně vytrpěné bolesti, které neomezují pouze na primární zranění, tedy je třeba odškodnit jakoukoliv bolest související se samotným úrazem, tedy i při léčení (s odkazem na rozhodnutí NS spis. zn. 32 Odo 132/2005, které se týká i bolesti způsobené odstraňováním následků škody na zdraví). Stejně jako v předchozí vyhlášce 440/2001 Sb., i dle Metodiky může bolest vznikat jak při samotné škodné události, tak při léčení či odstraňování následků újmy na zdraví, a proto je nutné hodnotit samostatně každý bolestivý stav, který je v příčinné souvislosti se škodnou událostí. Jiné obdobné invazivní zákroky se pak hodnotí samostatně podle položek, které odpovídají charakteru zásahu při prováděném výkonu, tedy invazivní lékařské zákroky musí zakládat nárok na bolestné a položky byly znalcem aplikované důvodně. Užití umělé dýchací trubice při operacích je invazivním zákrokem, v jehož důsledku dochází k otlaku hlasivek, hrtanu a průdušnice a přímo, tedy nikoliv jen analogicky, mu odpovídá položka cizí těleso v hrtanu a průdušnici dle položek T172 a T173 v hodnotě 50 a 100 bodů. Stejně tak dlouhodobá katetrizace močového měchýře byla důvodně hodnocena přímo jako cizí těleso v močové trubici a v močovém měchýři dle položek T1900 a T1910, kdy se jedná o velmi nepříjemný úkon jak při samotném zavedení, tak i po celou dobu jeho trvání, přičemž přitom vzniká otlak sliznice a hrozí zavlečení infekce. Také nasogastrická sonda, která dlouhodobě zajišťovala výživu žalobce a která dráždí dýchací a zažívací cesty, odpovídá položkám cizí těleso v nosní dutině, jícnu a žaludku T1700, T1810, T1820. Celková anestezie při operacích medikamentózně vyvolává díky utlumení vnímání bolesti a stavu vědomí podobný stav, ke kterému dochází při otřesu mozku, tedy je namíste její analogické ohodnocení položkou S0601, otřes mozku, která by současně měla odškodňovat obavy z operace a jejího výsledku. V průběhu hospitalizace byly mnohokrát žalobci aplikovány injekcí léky a infuze a každému je známo, že jsou spojeny s bolestí, tedy je odůvodněno alespoň jedno přímé použití každé položky aplikace léčiv a cévní katetr S3110, S552, S651. Většina soudem prvního stupně vyňatých uvedených položek nebyla použita na základě analogie, ale jako přímá aplikace položek, které daný stav obsahují. Součástí bolestného za primární zranění nemohou být i léčebné úkony, když je na počátku léčení těžko odhadnutelné, kolik operací a zda vůbec nějakou bude nutné provést a takováto paušalizace nemůže naplnit zásadu plné odškodnění vytrpěných bolestí ve smyslu § 2958 OZ. A jestliže soud prvního stupně selektivně vyjímá jednotlivé položky související s invazivními lékařskými zákroky z bolestného vyčísleného na základě znaleckého posudku, měl by se vyjádřit i k tomu, zda je výše bolestného za jím uznané položky přiměřená, a zda plně vyvažuje bolest žalobce. Co se týká otázky spoluzavinění, vyjádřil žalobce nesouhlas se svým podílem o velikosti 40 %, když řidička jela nejméně rychlostí 70 km/h v místě, kde byla nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, a hodnota 53 km/h představovala znalcem uvedenou spodní hranici, nicméně svědek hovořil o velké rychlosti, alespoň 100 km/h. Pokud neměl soud prvního stupně za to, že žalobcem předložené

důkazy neprokazují podstatné překročení rychlosti, měl žalobce vyzvat podle § 118a odst. 3 o. s. ř., k jejich doplnění, přičemž žalobce sám navrhoval provedení znaleckého posudku z oboru doprava, na což soud prvního stupně nereagoval, přitom otázka rychlosti je podstatná pro stanovení míry spoluzavinění a může dovést k nižší spoluúčasti žalobce. Navíc řidička z místa nehody odjela a neposkytla žalobci žádnou pomoc, což je třeba zohlednit, a nebýt svědka Břečky, měla by nehoda fatální následky. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě plně vyhová, případně rozsudek zruší.

7. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobce označila napadený rozsudek za věcně správné a odkázala na jeho odůvodnění. Mezi účastníky je nesporné, že v souvislosti s dopravní nehodou ze dne došlo u žalobce k újmě na zdraví. Žalovaná poté, co posoudila míru jeho spoluzavinění v rozsahu 40 %, poskytla žalobci pojistné plnění ve výši 200 494 Kč jako odškodnění bolestného a náhradu nákladů spojených s péčí o žalobce ve výši 24 219 Kč. Souhlasila s posouzením přiměřené peněžité náhrady za vytrpěné bolesti soudem prvního stupně podle zásad slušnosti se zohledněním okolností této věci a kritického zhodnocení toho, k čemu dospěli ve svých výpočtech lékaři. Stejně jako soud prvního stupně označila položky opakovanou orotracheální intubaci žalobce, aplikaci léčiv do žíly obou horních končetin, zavedení nasogastrické sondy, zavedení močového katetru, použití laryngeální masky při operacích a celkové anestézie při operacích uvedené ve znaleckém posudku MUDr. Kolaříka, z něhož soud prvního stupně vycházel, jako nikoliv samostatně působící bolesti, které i z hlediska vytrpěné bolesti s ohledem na lékařsky šetrný postup a tlášení bolesti při dočasném zavedení určitého přístroje neodpovídají položkám, podle kterých byly stanoveny. Souhlasila se závěrem soudu prvního stupně, že sice při uvedených lékařských postupech vzniká poškozenému nepohodlí, obtíže či riziko infekce, nicméně jedná se o součást léčení primárních zranění poškozeného a svou náročností či bolestivostí se nevymykaly obvykle očekávatelnému důsledku. Uvedené lékařské výkony nebyly nestandardní, neobvyklé ani výjimečně bolestivé, nedošlo ani ke komplikacím či jiným poškozením a byly tak zahrnuty v hodnocení bolesti spojených s primárními zraněními. Ohledně nároku žalobce, posouzení míry spoluúčasti a poskytnutého plnění pak soud prvního stupně došel ke správným závěrům. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.
8. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, dle § 212 a § 212a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
9. Podle § 2 písm. g) zákona č. 168/1999 Sb. je poškozeným ten, komu byla provozem vozidla způsobena újma a má právo na náhradu újmy. Podle § 6 odst. 2 cit. zák., nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému a) způsobenou újmu vzniklou ublížením na zdraví nebo usmrcením, b) účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete a způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat, c) ušlý zisk, d) účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c); v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 nebo neoprávněného odmítnutí anebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojistitelem, pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal a pokud ke škodné události, ze které tato újma vznikla a kterou je pojištěný povinen nahradit, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení.
10. Podle ust. § 2927 odst. 1 o.z., kdo provozuje dopravu, nahradí škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Stejnou povinnost má i jiný provozovatel vozidla, plavidla nebo letadla, ledaže je takový dopravní prostředek poháněn lidskou silou.
11. Podle § 2958 o. z. při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka

lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

12. V první řadě je třeba upozornit, že plnění pojistitele poskytnuté poškozenému není plněním z titulu jeho odpovědnosti za škodu, neboť osobou odpovědnou za škodu způsobenou poškozenému je pojištěný, ale toto plnění má charakter pojistného plnění. Pojistitel hradí poškozenému zákonem vyjmenované nároky, které poškozený uplatnil a prokázal. Uplatněním nároků nutno rozumět jejich uplatnění vůči pojistiteli, neboť to je jednou z podmínek následného plnění pojistitele. Pro plnění pojistitele je naopak zcela bez významu, zda poškozený uplatnil své nároky v soudním řízení též proti samotnému škůdci. Pojistné plnění poskytované z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla není neomezené a nehradí se z něj veškeré újmy, které poškozenému v důsledku škodní události vznikly, ale pouze nároky taxativně vypočtené v § 6 odst. 2 tohoto zákona, a to nejvýše do limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě. Základními předpoklady pro vznik povinnosti pojistitele plnit pak jsou škodní událost vyvolaná zvláštní povahou provozu dopravního prostředku, vznik újmy v příčinné souvislosti se škodní událostí a uplatnění nároku u pojistitele.
13. Co se týká splnění předpokladů k poskytnutí pojistného plnění, soud prvního stupně správně dovodil z nesporných tvrzení účastníků, že ke škodní události vyvolané zvláštní povahou provozu dopravního prostředku došlo dne 12. 3. 2016, kdy řidička vozidla pojištěného u žalované při řízení osobního automobilu zavinila dopravní nehodu tím, že při jízdě vozidlem Modřanskou ulicí v Praze přehlédla žalovaného, který uvedenou silnici v silně podnapilém stavu přecházel mimo přechod pro chodce, a žalovanému tak způsobila těžká zranění, která si vyžádala nejprve hospitalizaci a následně ambulantní léčení v době od března 2016 do března 2017. Za toto byla řidička odsouzena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 9. 2017, č. h. 2 T 322/2016-452. Správně dovodil v souladu se závěry trestního soudu, že příčinou nehody nebyla rychlost jízdy vozidla, která byla zjištěna v trestním řízení v hodnotě 53 km/h, ale opožděná reakce řidičky a současně neschopnost podnapilého žalovaného vyhodnotit bezpečné přejetí. V řízení bylo prokázáno, že žalobce uplatnil u žalované jako pojistitele dopisem ze dne 20. 12. 2016 bolestné ve výši 373 714 Kč a náhradu nákladů na vynaloženou péči ve výši 40 365 Kč, náhradu jízdních nákladů ve výši 239 Kč a náhradu škody na věcech ve výši 7 600 Kč. Z uvedeného soud prvního stupně správně dovodil naplnění všech výše uvedených předpokladů k poskytnutí pojistného plnění, což fakticky bylo mezi účastníky nesporné. Následně žalovaná s odkazem na trestní senát uznala 60 % podíl řidičky na nehodě a vyplatila žalobci na bolestném dne 27. 1. 2017 částku 148 215 Kč a dne 30. 8. 2018 částku 18 864 Kč a na nákladech léčení dne 27. 1. 2017 částku 20 182,50 Kč.
14. Dále se správně soud prvního stupně zabýval otázkou, v jakém rozsahu žalobci v důsledku škodní události vznikla újma. Správně zjistil, že žalobce v příčinné souvislosti s předmětnou nehodou utrpěl vícečetná zranění, zejména poranění mozku. Bolestné bylo hodnoceno z pohledu Metodiky NS znalkyní MUDr. Matějů (úraz a operace dne 30. 3. 2016) celkem 1 412 body, odborným posudkem MUDr. Fargaše byly hodnoceny bolesti žalobce v souvislosti s léčením žalobce celkem 340,5 body a znalcem MUDr. Matouškem (bolesti v souvislosti s úrazem) ve výši 1260 bodů. Soudem určeným znalcem, MUDr. Kolaříkem, který současně přezkoumával i ohodnocení ostatních znalců, byla dovozena výše 2020 bodů, a odvolací soud považuje vzhledem k porovnání bodového hodnocení ostatních znalců za správné, že soud prvního stupně primárně vycházel z jeho znaleckého posudku.
15. Soud prvního stupně se dále správně zabýval otázkou oprávněnosti hodnocení položek v klasifikaci poškození zdraví, s nimiž žalovaná nesouhlasila, a to orotracheální intubace (OTT) po nehodě a při narkóze dne 8. 2. 2017, aplikace léčiv do žíly obou horních končetin, zavedení nasogastrické sondy, zavedení močového katetru, laryngeální maska při operacích dne 30. 6. 2016 a 3. 5. 2017 a celková anestézie při operacích dne 30. 3. 2016, 8. 2. 2017 a 3. 5. 2017.

16. Ze znaleckého posudku MUDr. Kolaříka se podává, že bezprostředně po nehodě byl žalobce v bezvědomí, nereagoval na bolestivé podněty, což odpovídalo těžké poruše vědomí. Po přijetí na oddělení Emergency trvala těžká porucha vědomí, oběhově byl stabilizován. Měl tržnou ránu vpravo ve spánkové oblasti v délce asi 10 cm, odřeniný na levé ruce a obou kotnících. Po stabilizaci oběhu a zajištění základních životních funkcí byly zajištěny žilní vstupy, tepenný katetr, permanentní močový katetr a nasogastrická sonda. Dle následného CT vyšetření bylo shledáno zhmoždění mozku v hloubi levého frontálního laloku a známky zhmoždění obou čelních laloků se spánkovým lalokem, pod pavoučnicí mozkovou bylo shledán krevní výron a krvácení v obou Sylviových rýhách a do všech čtyř komor mozku, což představovalo poměrně těžké poranění mozku. Na hrudníku byla zjištěna kontuze plicního křídla vpravo, nedislokovaná fraktura IX. žebra vpravo s přítomností volné krve v hrudníku. Poranění nitrobřišních orgánů či páteře nebylo zjištěno. Vyšetření nezahrnovalo dolní končetiny. Povaha zranění nebyla indikována k chirurgické intervenci, proto byl žalobce umístěn na lůžku ARO do 14. 3. 2016, kde postupně došlo k obnově vědomí a k odstranění kanyly z průdušnice umožňující umělou plicní ventilaci. Následně byl léčen na neurologii a rehabilitován. Pro poruchu hybnosti pravé dolní končetiny mu bylo provedeno CT vyšetření, které prokázalo tříštivou zlomeninu pravé holenní kosti s prolomením vnitřní kloubní plochy a odlomením nitro kloubní vyvýšeniny, s nutností operativního řešení. Dne 30. 3. 2016 proběhla na ortopedickém oddělení operace této zlomeniny za pomoci kovové dlahy. Domů byl propuštěn dne 8. 4. 2014. Dne 8. 2. 2017 pak bylo žalobci v důsledku traumatického přetržení předního zkrříženého vazů operováno ještě levé koleno, kdy u něj byla provedena arthroscopie s plastikou zkrříženého vazů.
17. Všechna zjištěná zranění byla znalcem ohodnocena podle jím odpovídajících položek dle Metodiky NS. Navíc byla znalcem ohodnocena OTI v trvání dvou dnů po nehodě dle kódů T 180, T 172 a T 173 s bodovým ohodnocením 5, 50 a 100, kdy uvedeným kódům odpovídá cizí těleso v dutině ústní, hrtanu a průdušnici. OTI byla ohodnocena podle stejných kódů a stejného bodového ohodnocení i při narkóze 8. 2. 2017. Pod položkou T 172 označující cizí těleso v hrtanu ohodnotil i použití laryngální masky při operaci dne 30. 3. 2016 a dne 3. 5. 2017 (odstranění kovové dlahy) s 2 x 50 body. Pod položkou S 3110 označující povrchovou ránu ohodnotil analogicky aplikaci nízkomolekulárního heparinu do podkoží podanou žalobci ve dnech 12. – 14. 3. 2016 se 2 body. Pod položkou S 552 označující poranění žíly ohodnotil analogicky aplikaci léčiv do žil obou horních končetin s 20 body, pod položkou S 651 označující poranění tepny ohodnotil analogicky zavedení katétru do vřetenní tepny vlevo s 10 body, pod položkou T 170, T 1810 a T 1820, které označují cizí těleso v dutině ústní, v jícnu a v žaludku ohodnotil analogicky zavedení sondy nosem a jícnem do žaludku, pod položkou T 1900 a T 1910 označující cizí těleso v močové trubici a v močovém měchýři ohodnotil zavedení cévky močovou trubicí do močového měchýře s 30 a 40 body, přičemž ke všem těmto uvedeným lékařským úkonům došlo při přijetí žalobce bezprostředně po úrazu na traumatologii (jsou dle znalce uvedeny v části stav při přijetí – Invaze ÚVN KARIM dne 12. 3. 2016). Pod položkou S 0601 označující těžký otřes mozku ohodnotil celkovou anestézii při operaci dne 30. 3. 2016, dne 8. 2. 2017 a dne 3. 5. 2017 s 3 x 60 body. Sám znalec uvedl, že při ohodnocení uvedených lékařských úkonů použil analogie na základě Metodiky, podle níž pokud chybí v přehledu bolesti pro některý typ poškození zdraví výslovná položka, použije se pro účely bodového ohodnocení položka, která se svou povahou a závažností nejvíce blíží příslušnému poškození. Uvedené položky hodnotil, protože se na nich shodli ostatní znalci, vyjma MUDr. Matouška.
18. Odvolací soud při posouzení konkrétních okolností případu souhlasí se závěrem soudu prvního stupně o tom, že v daném případě není aplikace analogických položek na opakovanou orotracheální intubaci žalobce jako cizí těleso v dutině ústní, hrtanu a průdušnici, aplikaci léčiv do žíly obou horních končetin jako poranění žíly, zavedení nasogastrické sondy jako cizí těleso v dutině ústní, v jícnu a v žaludku, zavedení močového katetru jako cizí těleso v močové trubicí a v močovém měchýři či zavedení katétru do vřetenní tepny jako poranění tepny správné. Ze

znaleckého posudku zcela zjevně vyplývá, že uvedené lékařské úkony byly provedeny žalobci hned poté, co byl dne 12. 3. 2016 přijat na traumatologii ÚVN v hlubokém bezvědomí, ve kterém byl do 14. 3. 2016, kdy mu po nabytí vědomí byly lékařské nástroje postupně odebrány (což vyplývá z lékařské zprávy) a následně byl přeložen při vědomí na neurologické oddělení. Lze očekávat, že v hlubokém bezvědomí žalobce nevnímal ani zavedení ani přítomnost těchto nástrojů v těle jako bolest a že současně po celou dobu pobytu v nemocnici, zejména v době, kdy byly uvedené nástroje zavedeny, byl pod sedativy, které bránily vnímání daleko intenzivnější bolesti, kdy zjevně bolesti z primárního poškození musely zcela bolesti ze zavedených nástrojů zastínit. Takovéto bolesti opravdu nemohou být analogické situaci, kdy při plném vědomí se poškozenému dostane cizí předmět do ústní dutiny, jícnu, žaludku, hrtanu či průdušnice, či do močového měchýře a v daném ohodnocení bolesti je vynětí těchto předmětů a následné bolesti při hojení. Stejně tak, když dojde při úrazu k poranění žíly či tepny, je to třeba chirurgicky ošetřit, lze očekávat případnou krevní ztrátu a hojení takové rány trvá rozhodně déle a jinak, než hojení místa, kam byla zavedena kanylka či infuze a právě takto vzniklé bolesti a jejich léčba je hodnocena v bolestném, tedy zase jen takovéto obdobné bolesti by mohly být posuzovány analogicky. Stejně tak nelze analogicky bolestivě jako vniknutí cizího tělesa do těla vnímat OTI či laryngeální masku při operaci, když před tímto lékařským úkonem, tj. zavedení a odstranění, je pacient přiveden do stavu bezvědomí, kdy necítí bolest. Přirovnání použití anestezie k těžkému otřesu mozku pak také dle odvolacího soudu není adekvátní. I po anestezii jsou pacientovi podávána sedativa související s bolestivostí operačního výkonu jako takového a byť toto představuje určitou zátěž, jako je případná bolest hlavy, zvracení či jiné nepohodlí, je s tímto počítáno v ohodnocení bolesti spojených s operací. Pokud by se měly tyto úkony hodnotit samostatně, bez ohledu na primární poškození, mohli bychom dojít k absurdnímu závěru, že každý řez skalpelem či průnik lékařského nástroje do těla pacienta při operaci by bylo třeba samostatně odškodňovat. Přitom je to právě charakter primárního poškození a předpokládaný způsob léčby, díky kterému lékaři, kteří spolupracovali při tvorbě pomocné bodové tabulky, subjektivně přiřazovali množství bodů základního bolestného. Pokud se pak žalobce dovolává odškodnění bolesti z následných léčebných úkonů, které nemohou při počáteční léčbě primárního poškození být ještě známy, pak tyto jsou opět samostatně ohodnotitelné dle bodové tabulky až poté, co nastanou, jako tomu například bylo v případě žalobce při ohodnocení bolesti z operace dne 3. 5. 2017, při které byla žalobci vyndána po zhojení zlomeniny kovová dlaha. Jako pochopitelné užití analogie přítomnosti cizího tělesa v dutině ústní, jícnu a žaludku by odvolací soud viděl například zavedení nasogastrické sondy v případě, že po nějakém čase by se v důsledku primárního poškození mozku objevila např. porucha polykání a nemožnost zajistit dostatečnou výživu jinak, kvůli které by poškozený musel při vědomí snést její zavedení i dočasnou přítomnost v organismu. K takové situaci však v dané věci nedošlo a všechny výše uvedené lékařské úkony byly činěny v rámci řešení základního primárního poškození, aniž by žalobce jakkoliv vnímal jejich bolestivost či obtížnost. Odvolací soud se tak zcela ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že ocenění uvedených úkonů a poskytnutí za ně peněžitého zadostiučinění by podle zásad slušnosti nebylo přiměřené k odčinění žalobcem vytrpěné bolesti.

19. S ohledem na uvedené tedy odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně, když tento přistoupil k odpočtu bodů za výše uvedené lékařské úkony a dovodil tak správně základní částku přiměřeného bolestného ve výši 330 000 Kč, tak jak se ztotožňuje s jejím výpočtem, tak jak je soudem prvního stupně proveden v 24. odstavci odůvodnění rozsudku.
20. Odvolací soud se ztotožňuje i s procentuálním určením spoluúčasti žalobce na způsobení nehody co do 40 %. Znalci v trestním řízení dovodili, že rychlost vozidla jen mírně překračující povolenou rychlost se na průběhu nehody nijak nepodílela, oba účastníci nehody se mohli navzájem vidět, oba měli dostatečný čas k reakci. Reakce řidičky byla opožděná a správně a rychle reagovat bránila žalobci těžká opilost, ve které se nacházel, díky níž nebyl schopen vyhodnotit možnost bezpečného přejetí komunikace. Za situace, že lze shledat v podstatě stejný podíl

odpovědnosti řidiče a poškozeného na nehodovém ději, je třeba do poměru spoluúčasti promítnout ještě onu vlastní povahu provozu dopravních prostředků, kdy tím, že dopravní prostředky mají zvýšené nároky na ovládání, jsou vyrobeny z tvrdého materiálu, pohybují se zpravidla vyšší rychlostí a představují tak zvýšené riziko vzniku škod pro přepravované i okolí (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2053/2005), vyvolávají i vyšší míru odpovědnosti za případný vznik škody. Poměr spoluúčasti účastníků nehody, ke kterému dospěl soud prvního stupně, pak vzhledem k podstatnému podílu žalobce na tom, že k nehodě došlo, zcela odpovídá konkrétním okolnostem dané věci a nakonec byl takto shledán i trestním soudem. Danému poměru pak odpovídá soudem prvního stupně zjištěná výše bolestného, která přesahuje již poskytnuté bolestné, a tedy i nutnost žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

21. Vzhledem k tomu, že napadený rozsudek je i co do řešení nákladů řízení a nákladů státu věcně správný, odvolací soud jej postupem podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
22. O nákladech řízení v odvolacím řízení rozhodl odvolací soud postupem podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalovaná byla v odvolacím řízení zcela úspěšná a vzniklo jí tak právo na náhradu nákladů tohoto řízení v plné výši, kterou odvolací soud určil jako paušální náhradu podle § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb. za tři úkony a to vyjádření k odvolání a příprava a účast na odvolacím jednání dne 30. 9. 2021, tj. ve výši 900 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně.

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 30. září 2021

Mgr. Jiřina Jislová v. r.
předsedkyně senátu